

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

Budapest, 2020. április 24.

Személyi rész	Kitüntetések	A 2020. évi Széchenyi-díj díjazottjai	102
		Állami kitüntetések nemzeti ünnepünk, 2020. március 15-e alkalmából	103
Pályázati felhívás		Szádeczky-Kardoss Elemér-díjra	106
Fogadóóra		a Magyar Tudományos Akadémia főtitkáránál	106

SZEMÉLYI RÉSZ

A 2020. évi Széchenyi-díj díjazottjai

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés f) pontja, valamint a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény 5. § (1) bekezdése alapján – a Kormány előterjesztésére – Magyarország köztársasági elnöke

Széchenyi-díjat adományozott:

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a XX. századi magyar zenetörténet területén folytatott hiánypótló kutatásai, valamint az emigrációba kényszerült, és emiatt kevésbé ismert hazai zeneszerzők, illetve előadóművészek életművének széles körű megismertetése érdekében végzett munkája elismeréseként

dr. Berlász Melinda,

Szabolcsi Bence-díjas zenetörténész, a Magyar Művészeti Akadémia levelező tagja, a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontja Zenetudományi Intézetének nyugalmazott főmunkatársa,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a pszichofarmakológia területén végzett több évtizedes, nemzetközi szinten is nagyra becsült klinikai, kutatói és oktatói munkája, valamint a szkizofrénia, a szorongásos betegségek és egyéb pszichiátriai zavarok kezelésében elért jelentős eredményei elismeréseként

dr. Bitter István,

Batthyány-Strattmann László-díjas pszichiáter, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Semmelweis Egyetem professor emeritusa,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a hazai és nemzetközi ókortudomány elismert szakértőjeként folytatott, főként az egykori római provinciák régészetével, illetve Pannonia történetével kapcsolatos jelentős kutatásai, valamint egyetemi oktatói és vezetői tevékenysége elismeréseként

dr. Borhy László Rezső

régész, ókortörténész, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora, a Bölcsészettudományi Kar Régészettudományi Intézete Ókori Régészeti Tanszékének egyetemi tanára,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a sejtek közötti jelátviteli folyamatok vizsgálata területén elért kiemelkedő kutatási eredményei, valamint a biokémia, illetve molekuláris biológia oktatásában végzett

magas szintű munkája, továbbá jelentős tudományos közéleti tevékenysége elismeréseként

dr. Buday László

orvos-biokémikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Természettudományi Kutatóközpont Enzimológiai Intézetének igazgatója, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kara Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetének egyetemi tanára,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a szélütés diagnosztikája és gyógyítása területén elért rendkívüli eredményei, különösen a stroke legjobb gyógyszeres kezelési módszere, a vénás vérrögoldás használatának fellendítését elősegítő ellátási modell kidolgozásában betöltött kimagasló szerepe elismeréseként

dr. Csiba László Mihály,

Batthyány-Strattmann László-díjas neurológus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a Magyar Neurológiai Társaság elnöke, a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Általános Orvostudományi Kara Neurológiai Klinikájának egyetemi tanára,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a soktestrendszeres kollektív viselkedésének statisztikus fizikai vizsgálata terén elért nagy jelentőségű, nemzetközileg is széles körben elismert kutatási eredményei, valamint iskolateremtő tudományos munkája elismeréseként

Iglói Ferenc,

a fizikai tudomány doktora, a Wigner Fizikai Kutatóközpont Szilárdtestfizikai és Optikai Intézetének tudományos tanácsadója, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Fizikai Intézete Elméleti Fizikai Tanszékének egyetemi tanára,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a közép-európai kultúra nemzetközileg is elismert kutatójaként elsősorban a magyar, lengyel, szlovák és horvát nép nemzeti szimbólumainak és mítoszainak összehasonlító vizsgálata terén elért tudományos eredményei elismeréseként

dr. Kiss Gy. Csaba,

József Attila-díjas irodalomtörténész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történeti Intézete Művelődéstörténeti Tanszékének címzetes egyetemi tanára,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során az algebra, ezen belül a csoportelmélet és az univerzális algebra területén elért nagy hatású kutatási eredményei, valamint a magyar tudomány nemzetközi megbecsültségét erősítő, kiemelkedően eredményes intézményvezetői és tudományszervezői munkája elismeréseként

Pálfy Péter Pál

matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet kutatóprofesszora,

Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a véges geometriák témakörében folytatott, nemzetközileg is elismert, jelentős hatású kutatói, illetve példaeértékű oktatói munkája, valamint széles körű szakmai közéleti szerepvállalása elismeréseként

Szőnyi Tamás

matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar Matematikai Intézete Számítógéptudományi Tanszékének egyetemi tanára részére.

**Állami kitüntetések nemzeti ünnepünk,
2020. március 15-e alkalmából**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés f) pontja, illetve a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 18. § (1) bekezdése alapján – a miniszterelnök előterjesztésére – Magyarország köztársasági elnöke

**Magyar Érdemrend Középkeresztje kitüntetés
adományozott:**

a mechanika kutatása és oktatása területén folytatott fél évszázados, tudományos szempontból is iskolateremtő pályafutása elismeréseként

dr. Gáspár Zsolt,

Széchenyi-díjas építőmérnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem professor emeritusa,

a Szegedi Tudományegyetem rektoraként végzett kimagasló színvonalú munkája, valamint nemzetközileg is elismert kutatói-oktatói, illetve sikeres tudományszervezői tevékenysége elismeréseként

dr. Szabó Gábor

fizikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Fizikai Intézete Optikai és Kvantumelektronikai Tanszékének egyetemi tanára, volt rektora részére,

**Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetés
adományozott:**

a gyermekkori pszichés zavarok kutatása terén elért tudományos eredményei, valamint kiemelkedő szakorvosi és oktatói munkája elismeréseként

dr. Balázs Judit Ágnes

orvos, pszichiáter, gyermek- és ifjúságpszichiáter, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Pszichológia Intézete Fejlődés- és Klinikai Gyermekpszichológia Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára,

nemzetközileg is elismert tudományos eredményei, jelentős kutatásfejlesztési tevékenysége, valamint a Pannon Egyetemen működő biomérnöki alapszak tantervének fejlesztésében vállalt szerepe elismeréseként

Bélafiné Bakó Katalin,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Pannon Egyetem Mérnöki Kara Biomérnöki, Membrántechnológiai és Energetikai Kutatóintézetének igazgatója, egyetemi tanár,

az agrár-közgazdaságtan területén folytatott, jelentős nemzetközi visszhangot kiváltó kutatásai, valamint a hazai gazdálkodástudományi doktori képzés megújításában betöltött szerepe elismeréseként

dr. Fertő Imre,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont főigazgatója, a Kaposvári Egyetem egyetemi tanára,

a molekuláris neurobiológia és a neuronális génműködés szabályozása területén végzett több évtizedes, nemzetközileg is elismert kutatómunkája, valamint kiemelkedő oktatói és oktatószervezői tevékenysége elismeréseként

dr. Gulya Károly,

a biológiai tudomány doktora, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Biológia Intézete Sejtbiológia és Molekuláris Medicina Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára,

a hazai agrár-felsőoktatás területén végzett kiemelkedő színvonalú oktatói és eredményes kutatói munkája, valamint szakmai közéleti szerepvállalása elismeréseként

dr. Györi Zoltán,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kara Táplálkozástudományi Intézetének korábbi intézetigazgató egyetemi tanára, professor emeritus,

a környezettudomány területén végzett több évtizedes kutatómunkája, valamint a debreceni geográfusképzés megújítását is magába foglaló oktatói tevékenysége elismeréseként

dr. Kerényi Attila

geográfus, a földrajztudomány doktora, a Debreceni Egyetem professor emeritusa,

a bioanalitika, illetve az elválasztástudomány területén elért, nemzetközileg is kimagasló kutatási eredményei, valamint oktatói és tudományos szervezői tevékenysége elismeréseként

dr. Kilár Ferenc,

a biológiai tudomány doktora, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Bioanalitikai Intézetének és Természettudományi Kara Kémiai Intézetének egyetemi tanára, volt intézetigazgatója,

a bioanalitika és farmakokinetika szakterületén elért tudományos eredményei, széles körű tudományos szervező tevékenysége, valamint a hazai gyógyszerkutatás nemzetközi elismertségének növelésében vállalt szerepe elismeréseként

dr. Klebovich Imre,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Semmelweis Egyetem professor emeritusa,

az elektrondiffrakciós módszerek kvantitatív kiértékelése terén végzett magas színvonalú kutatómunkája, kidolgozott módszerei és több évtizedes egyetemi oktatói tevékenysége elismeréseként

dr. Lábár János László,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Energiatudományi Kutatóközpont Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézete Tudományos Tanácsának elnöke, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar Fizikai Intézete Anyagfizikai Tanszékének egyetemi docense,

az orvostudomány számos ágazatára kiterjedő, különösen az anatómia, a szövettan és a fejlődéstan területén végzett kiváló kutatói-oktatói munkája, valamint tudományos szervezői tevékenysége elismeréseként

dr. Lázár Gyula

neurobiológus, az orvostudomány doktora, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Anatómiai Intézetének egyetemi tanára, professor emeritus,

a Debreceni Egyetemen működő karok oktatói-kutatói tevékenységének fejlesztése, valamint a tudományos témavezetés és kutatás terén elért eredményei elismeréseként

dr. Matesz Klára,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Debreceni Egyetem Fogorvostudományi Kara Fogorvosi Anatómiai Intézetének tanszékvezetője, Általános Orvostudományi Kara Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézetének egyetemi tanára,

példaértékű orvosi, tudományos és oktatói pályafutása során a szájüregi betegségek gyógyítása, valamint a szakmai utánpótlás képzése terén elért eredményei elismeréseként

dr. Olasz Lajos,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritusa,

a hazai közgazdaságtan, ökonometria és sporttudomány területén végzett kutatásai, illetve eredményeinek a felsőoktatásban és a vállalati gyakorlatban történő hasznosítását szolgáló sokoldalú munkája, valamint sikeres egyetemi vezetői tevékenysége elismeréseként

dr. Rappai Gábor,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara Közgazdaságtan és Ökonometria Intézetének intézetigazgató egyetemi tanára,

fél évszázados orvosi és oktatói pályafutása, az immunológia területén elért kutatási eredményei, valamint szakmai, illetve történelmi tárgyú publikációi elismeréseként

dr. Somos Zsuzsanna

immunológus, bőrgyógyász, a Magyar Tudományos Akadémia doktora,

az analízis és a numerikus matematika területén végzett, nemzetközileg is kiemelkedő kutatói tevékenysége, valamint több évtizedes, magas színvonalú oktatói munkája elismeréseként

dr. Stachó László,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Bo-

Iyai Intézete Alkalmazott és Numerikus Matematika Tanszékének egyetemi tanára,

a testmozgás pozitív és negatív pszichológiai aspektusainak megismertetése érdekében végzett, nemzetközi szinten is elismert tudományos munkája elismeréseként

dr. Szabó Attila,

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kara Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézetének egyetemi tanára,

az erdélyi magyarság körében végzett odaadó gyógyítói, valamint magas színvonalú kutatói munkája elismeréseként

dr. Szabó Béla

szülész-nőgyógyász, az orvostudományok doktora, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem I. számú Szülész-nőgyógyászati Klinikájának vezetője,

a Szegedi Tudományegyetemen folytatott eredményes oktatás-, illetve tudományszervezői tevékenysége, a tehetséggondozásban vállalt szerepe, valamint kiemelkedő kutatói és tudományos közéleti munkája elismeréseként

dr. Széll Márta

molekuláris biológus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Szegedi Tudományegyetem stratégiai rektorhelyettese, Általános Orvostudományi Kara Orvosi Genetikai Intézetének tanszékvezető egyetemi tanára részére,

Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetés adományozott:

nemzetközi szinten is kiemelkedő kutatásai, valamint a hazai felsőoktatás és az ipar együttműködéséhez hozzájáruló eredményes munkája elismeréseként

dr. Bereczky Ákos László,

a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – AUDI Hungaria Kooperációs Kutatóközpont igazgatója,

számos területre kiterjedő, magas szintű tudománytörténeti kutatómunkája, különösen Budapest székesfőváros polgári kori közigazgatásának kutatása terén elért eredményei elismeréseként

dr. Schweitzer Gábor,

a Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézete Piacgazdaság Magánjogi, Büntetőjogi és Közigazgatási Jogi Garanciái Kutatásának Osztálya tudományos főmunkatársa, a Nemzeti Köszolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar Alkotmányjogi Intézete Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszékének habilitált egyetemi docense,

az elektronmikroszkópos szerkezetvizsgálatok területén folytatott kiemelkedő színvonalú kutatásai, valamint azok eredményeinek ipari alkalmazása érdekében végzett munkája elismeréseként

dr. Tóth Lajos,

az Energiatudományi Kutatóközpont Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézete Vékonyréteg-fizikai Osztályának tudományos főmunkatársa részére,

Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetés adományozott:

az erdélyi magyar kutatás és oktatás területén végzett színvonalas munkája, valamint a kolozsvári kulturális, illetve tudományos közéletben betöltött szerepe elismeréseként

dr. Bitay Enikő

mérnök-informatikus, szerkesztő, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Műszaki és Humántudományok Kara Gépészmérnöki Tanszékének egyetemi docense, az Erdélyi Múzeum-Egyesület főtítkára,

a regionális és szociális egyenlőtlenségek, valamint a társadalmi integrációt célzó intézmények és szakpolitikák kutatása terén végzett kiemelkedő munkája elismeréseként

dr. Váradi Monika Mária,

a Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete Térségfejlesztési Kutatások Osztályának tudományos főmunkatársa részére,

Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetés adományozott:

a közigazgatás területén, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Titkárságán végzett magas szintű igazgatási és szervezési munkája elismeréseként

dr. Szabó Annamária,

a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Főtítkári és Főtítkárhelyettesi Titkárságának főosztályvezetője részére.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Földtudományok Osztálya Szádeczky-Kardoss Elemér-díj Kuratóriuma pályázatot hirdet

Szádeczky-Kardoss Elemér-díjra

A díj elsősorban már publikált tudományos munkák elismerésére szolgál. A díjra a földtudományok területén tevékenykedő 40 év alatti oktatók és kutatók pályázhatnak, 5 évnél nem régebbi magyar vagy angol nyelven publikált könyvvel, könyvrészlettel, cikkel. (A pályázatra PhD-értekezés nem nyújtható be.)

A pályázatra a kuratórium elsősorban egyéni tudományos teljesítményen alapuló munkákat vár. Amennyiben a pályázó egy kollektíva tudományos eredményeit nyújtja be, akkor a **pályázat alapjául szolgáló tudományos eredményben a pályázó egyéni részesedésének meg kell haladnia az 50%-ot**. Utóbbi esetben a pályázat benyújtásának feltétele a pályázó és a társszerzők hiánytalan, egyénekenkénti, előzetes írásos nyilatkozattétele a pályázat alapjául szolgáló tudományos eredménybeli **részesedésről** a saját eredmény %-ban feltüntetett arányával.

A kuratórium állásfoglalása értelmében a pályázatra egy fő csak egy pályamunkát nyújthat be, továbbá egy személy csak két alkalommal részesülhet díjazásban.

A pályaművet az MTA Földtudományok Osztályára (1051 Budapest, Nádor u. 7.) **2020. június 12-ig** lehet benyújtani, amelyhez csatolni kell a pályázó tudományos önéletrajzát (születési év, lakáscím, elérhetőség: telefonszám, e-mail-cím feltüntetésével), továbbá – amennyiben szükséges – a társszerzői nyilatkozatokat. A pályázati anyagot a fold@titkarsag.mta.hu címre elektronikus formában kell megküldeni. A határidőn túl érkezett pályázatok elbírálására nem kerül sor.

A benyújtott pályázatokat a kuratórium **2020. szeptember 4-ig** bírálja el.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre hagyományosan az MTA Földtudományok Osztályának szeptemberi osztályülésén kerül sor.

Budapest, 2020. március 19.

Bozó László s. k.
az MTA rendes tagja,
a kuratórium elnöke

FOGADÓÓRA

Török Ádám, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden csütörtökön – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
A szerkesztésért felelős: az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója.
Budapest, 2020
Szerkesztő: Tóth Anikó – Termékmenedzser: Egri Róbert
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865-9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 10 320 Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 860 Ft áfával.

Printed in EU

